

MIKROFILM KÓDRENDSZER

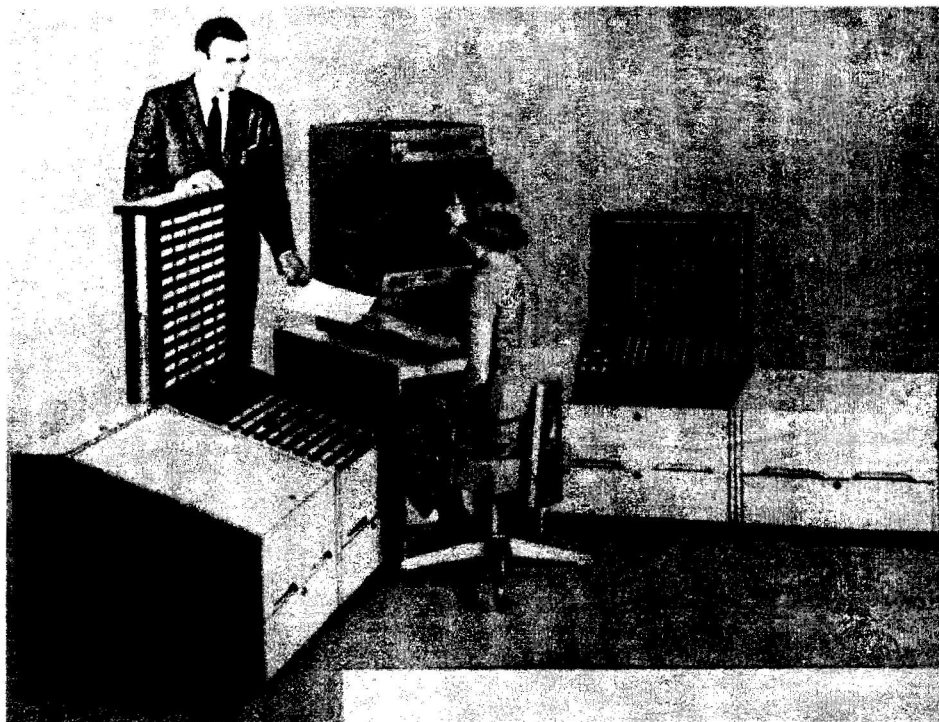
Gara Andor

Az Eastman Kodak Company leányvállalata, a Recordak Corporation, New York, - kikísérletezett és forgalomba hozott egy mikrofilmen alapuló kódrendszert, melyet rövidítve MIRACODE-nak /Mikrofilm Information Retrieval Access CODE/ nevezett el.

Ezzel az új rendszerrel bármilyen, maximum 900 000 db mikrofilmezett dokumentumból kiválasztható információt kikereshetünk és kézhezvehetünk 15 mp leforgása alatt.

A MIRACODE rendszer nagyobb archívumokból dolgozó helyeken jelenti a munka nagyfoku egyszerűsítését és időmegtakarítást. Ilyenek elsősorban a szakkönyvtárak, dokumentációs központok, hírlapok, kutatóintézetek és tudományos intézetek.

A rendszer kialakításához első lépés egy index felfektetése, amely meghatározza, milyen főcsoportok, szakcsoportok szerint kell a kódszámokat összeállítani. Az index összeállítása után a dokumentumok tetszés szerinti sorrendben, vagy időrendben mikrofilmezhetők, mert a kodifikáláshoz jellegzetes pontokat kell felhasználni a dokumentum tartalma szerint: pl. anyagot, személyiséget, eredményeket, stb. Minden ilyen pont a felvételkor egy kódszámsort jelent.

1. ábra

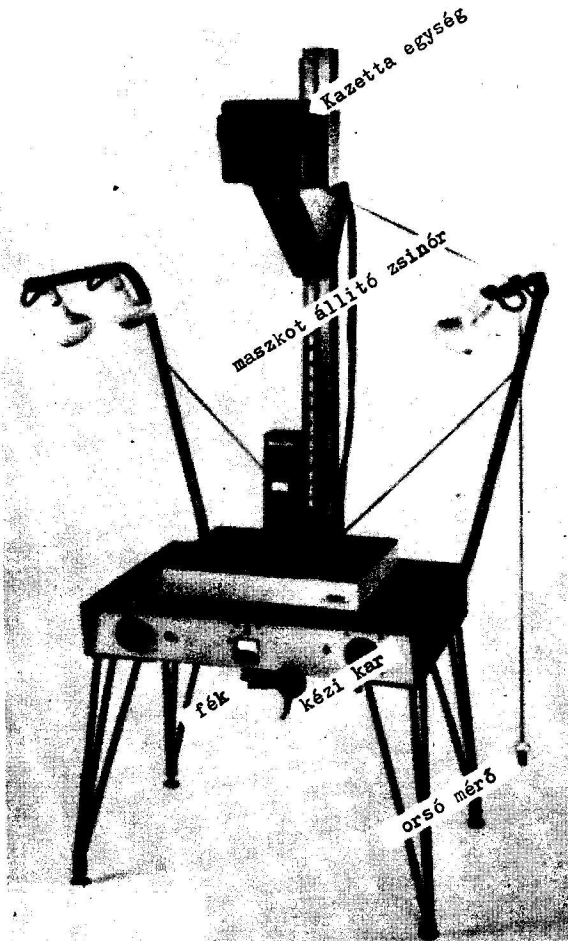
A felhasználáskor az egyforma kódszámok egy kapcsolótáblán találhatóak és egy kereső elektronikával rendelkező olvasógép másodpercek alatt megtalálja a szükséges filmkockát. Egyszerre több kódszám is választható és az olvasógép haladék nélkül szolgáltatja az összes összefüggő adatokat.

Indexelés

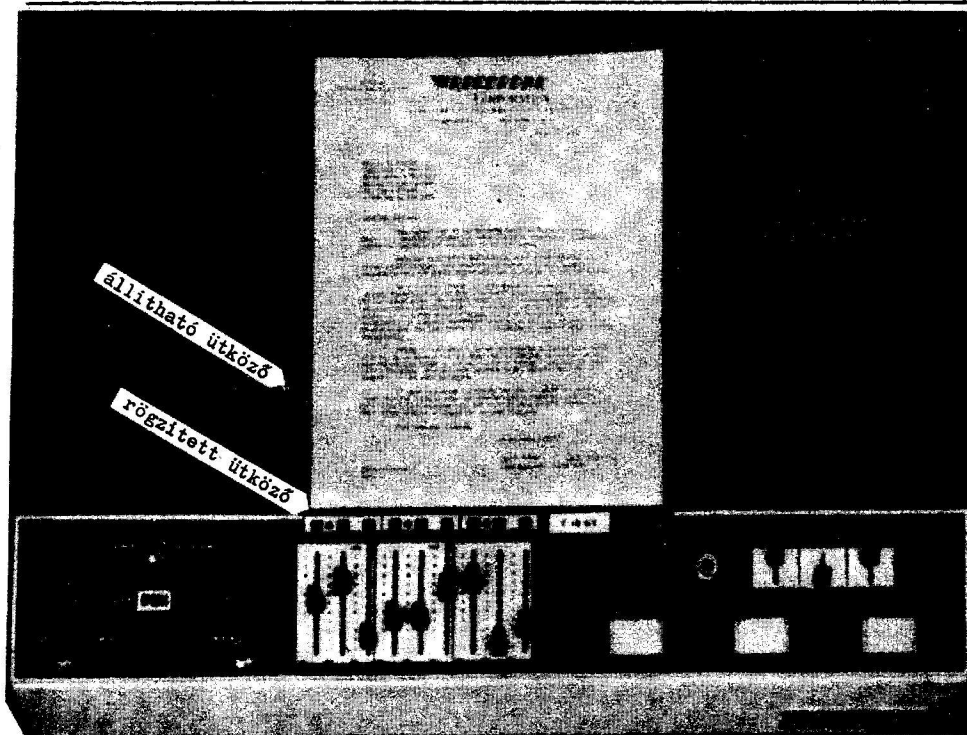
Egy jól működő mikrofilm gyűjtemény létrehozásához az első követelmény tehát, hogy a filmezendő dokumentumokat megfelelően felosszuk. Ehhez egy szakregiszter felfektetése szükséges, amelyet vagy a dokumentum tartalma, vagy az illető eljárás, csoport hovatartozása szerint indexelnek. Az indexlistában az előírt kódszámok minden ismertetőjelhez rögzítve vannak. Minden információ egy háromtagú kódszámot kap. A csoportok kodifikálása azonban csak egy kódszámmal történik. A kódszámok meghatározása után kezdődhetik a felvételezés.

Felvételezés

A felvételek készítéséhez 16 mm-es mikrofilmet használnak. Minden dokumentum előtt vagy minden csoport kezdetén befényképezik a kódjelet. Ezek a jelek a MIRACODE MRK-1 típusú mikrofilm felvevőgép kapcsolóasztalán állíthatók be. Egy készülék, amely a felvevőfejjel áll összefüggésben, a kódszámokat átalakítja fényjelekre. Ezeket a fényjeleket később a keresőkészülék fogja fel.

2. ábra
Mikrofilm
felvevőgép
kapcsolóasztalal

3. ábra

Kapcsolóasztal a fényképezendő dokumentummal

Az előhívott filmeket kazettákban tárolják, melyeket csoportok szerint különböző színű jelzésekkel látnak el. Ilyen módon könnyű a kazettákat tartalmazó szekrényekben rendet tartani. Minden szín egy főcsoportot mutat, mint pl. műanyag, technikatörténet stb.

Kiértékelés

A MIRACODE rendszer központja a keresőállomás, melyben 490 filmkazetta helyezhető el egyenként 30 m-es mikrofilmtekercek számára. Az elektronikus keresőkészülék egy Lodestar Pek modellű kombinált olvasó és visszanyitókészülék. Ez összeköttetésben van egy vagy több /legfeljebb 15/ kapcsolótáblával, melyeken a kódszámok bekapcsolhatók. Ezen a készüléken a filmtekerce 15 mp alatt végigszalad és önműködően megáll anélkül a keresett filmkockánál, mely a letapogatókészülék elé kerül.

Amennyiben nem elégséges a film leolvasása és a keresett filmkockából másolat szükséges, elég egy gombot lenyomni az olvasókészüléken, az automatikusan bekapcsolja a megvilágítást és előhívát - a kész másolat röviddel később rendelkezésre áll. A másolóautomata gombjának kiciklése után 10 mp múlva a filmek további keresése folytatható.

Keresési eljárás

Ha információ kérés érkezik, az indexkönyvben megtalálható a megfelelő kódszám. A megfelelő csoportban lévő filmkockát az olvasókészülékbe tesszük. A keresőkészüléken benyomjuk a kódszámokat, mire a készülék a keresett filmkockánál automatikusan megáll. Amennyiben ugyanazzal a kulcsszámmal több dokumentumot fényképeztünk, a képernyő valamennyi filmkockát megmutatja.

Abban az esetben, ha több kódszámot kapott egy dokumentum, mert több szakterületen is szerepel, az összes kódszámok egyszerre benyomhatók, természetesen ebben az esetben több kapcsolótáblát kell összekapcsolni.

Keresési idő

Egy 30 m hosszú mikrofilmtekercsen /16 mm-es/ kb. 2000 filmkocka van a hozzátartozó kódszámokkal együtt. A keresőkészüléken egy ilyen tekercs átfutási ideje 15 mp, - 10 000 dokumentum /5 filmtekercs/ kiértékelése tehát kb. 2 1/2 percet vesz igénybe. Annak meghatározása, hogy egy vagy több dokumentumot kívánunk a képernyőn rövid időre megtekinteni, vagy esetleg egy filmkockából 1 vagy több másolat szükséges - ez egyetlen kapcsoló benyomásával történik.

A MIRACODE rendszer segítségével különböző intézmények értékes segítséget kaphatnak munkájuk pontosabb, gyorsabb és gazdaságosabb elvégzésében.

GARA, A. : Ein Mikrofilm-Codesystem

Die Firma Recordak Corporation New York brachte unter dem Namen "System Miracode" ihr neuestes Codesystem auf den Markt. Mit Hilfe dieses auf Mikrofilm beruhenden Codesystems können innerhalb von 15 Sekunden aus 900 000 Stück Dokumenten die notwendigen Informationen ausgewählt werden.

Das neue System findet in erster Reihe in Fachbibliotheken, Dokumentationszentralen, Zeitschriften, Forschungs- und wissenschaftlichen Instituten gute Verwendung. Es werden ausführlich die zum Verfahren notwendigen Einrichtungen, der Aufnahmeapparat, der Rückvergrößerungsapparat, die Suchstation und die übrigen Einrichtungen beschrieben. Auch das Anlegen und die Verwendung des für das Codesystem notwendigen Index wird mitgeteilt.

+†+

A. Гара:

Микрофильмовая кодовая система.

"Recordak Corporation" /Нью-Йорк/ под названием "Система Миракоде" выпустила новейшую, основывающуюся на микрофильме кодовую систему, с помощью которой за 15 секунд можно отобрать необходимую информацию из 900.000 документов.

Эта система является большим подспорьем в первую очередь для специальных библиотек, центров научно-технической информации, органов печати, научно-исследовательских институтов и научных учреждений. Статья подробно знакомит с необходимыми для этого метода оборудованием, приемником, установкой повторного увеличения, станцией поиска и иными установками. Сообщает описание ввода и использования индексов, связанных с кодовой системой.